

PCYDDS: datganiad blynyddol ar uniondeb ymchwil 2024-25

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am y templed hwn, cysylltwch â:
riconcordat@ukcori.org.

Adran 1: Gwybodaeth gyswllt allweddol

Cwestiwn	Ymateb
1A. Enw'r sefydliad	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
1B. Math o sefydliad: sefydliad addysg uwch / diwydiant / ymchwil annibynnol sefydliad sy'n perfformio / arall (nodwch)	Sefydliad Addysg Uwch
1C. Dyddiad datganiad a gymeradwywyd gan y corff llywodraethu (DD/MM/BB)	20 Hydref 2026
1D. Cyfeiriad gwe tudalen uniondeb ymchwil y sefydliad (os yw'n berthnasol)	https://www.uwtsd.ac.uk/research/research-integrity-and-ethics
1E. Uwch aelod o'r staff a enwyd i oruchwyllo uniondeb ymchwil	Enw: Dr Mark Cocks
	Cyfeiriad e-bost: mark.cocks@pcydds.ac.uk
1F. Aelod o staff a enwyd a fydd yn gweithredu'n bwynt cyswllt cyntaf i unrhyw un y mae eisiau rhagor o wybodaeth am faterion uniondeb ymchwil arno	Enw: Yr Athro Nik Whitehead
	Cyfeiriad e-bost: nicola.whitehead@pcydds.ac.uk

Adran 2: Hyrwyddo safonau uchel o uniondeb ymchwil a diwylliant ymchwil cadarnhaol.**Disgrifiad o'r camau a gymerwyd a'r gweithgareddau a gynhaliwyd**

2A. Disgrifiad o'r systemau a'r diwylliant cyfredol. Disgrifiwch sut mae'r sefydliad yn cynnal safonau uchel o uniondeb ymchwil ac yn hyrwyddo diwylliant ymchwil cadarnhaol. Dylai gynnwys gwybodaeth am y cymorth a ddarperir i ymchwilwyr ddeall safonau, gwerthoedd ac ymddygiad, megis hyfforddiant, cymorth ac arweiniad i ymchwilwyr ar wahanol gamau gyrfa/disgyblaethau

Cyflwyniad

Mae Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant wedi ymrwymo i gynnal safonau moesegol uchel yn yr ymchwil a wneir gan ei staff a'i myfyrwyr. Mae'r Brifysgol yn cydnabod ei rhwymedigaethau o dan y Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil er mwyn sicrhau y cynhelir ymchwil a wneir o dan ei nawdd i safonau priodol a'i bod yn cydymffurfio ag egwyddorion ac arferion moesegol cadarn o ran ymddygiad a llywodraethu. Mae'r Brifysgol yn credu bod adolygu a chymeradwyo moeseg ymchwil yn bwysig am y rhesymau canlynol:

- Er mwyn cynnal y safonau uchaf o drylwyredd ac uniondeb ym mhob agwedd ar ymchwil.
- Er mwyn sicrhau y cynhelir ymchwil yn unol â fframweithiau, rhwymedigaethau a safonau moesegol, cyfreithiol a phroffesiynol priodol
- Er mwyn cefnogi amgylchedd ymchwil a ategir gan ddiwylliant o uniondeb ac sy'n seiliedig ar lywodraethu da, arfer gorau, a chymorth i ddatblygu ymchwilwyr.
- Er mwyn defnyddio prosesau tryloyw, amserol, cadarn a theg i ymdrin â honiadau o gamymddwyn ymchwil pan fyddan nhw'n codi.
- Sicrhau bod y Brifysgol yn bodloni ei rhwymedigaethau yn Rheolydd Data o dan Ddeddf Diogelu Data 2018, Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol 2018, a Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol y Deyrnas Unedig 2020 ("GDPR y DU"), mewn perthynas â phrosesu data ymchwil.
- Cydweithio â sefydliadau eraill yn ôl yr angen o bryd i'w gilydd i gryfhau uniondeb ymchwil ac i adolygu cynnydd yn rheolaidd ac yn agored.

Polisi a Systemau

Mae Cod Ymarfer Moeseg ac Uniondeb Ymchwil y Brifysgol yn mynegi'r safonau gofynnol o drylwyredd ac uniondeb a ddisgwylir gan ymchwilwyr sy'n ymgymryd ag ymchwil yn y Brifysgol, yr egwyddorion moesegol a'r broses adolygu y mae'n rhaid i bob ymchwil gael ei hystyried, a'r prosesau llywodraethu y mae'r Brifysgol yn gofyn i'w hymchwilwyr eu dilyn. Mae'n cefnogi'n uniongyrchol Strategaeth Ymchwil ac Arloesi y Brifysgol ac yn dangos ein hymrwymiad i'r Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil (UUK, 2019), sy'n ceisio darparu fframwaith cenedlaethol cynhwysfawr ar gyfer ymddygiad ymchwil da a'r modd y'i llywodraethir. Mae'r Cod Ymarfer yn nodi'n fanwl y gofynion ar gyfer adolygiad moesegol ar gyfer pob gweithgaredd ymchwil yn PCYDDS. Mae'r Cod Ymarfer hefyd yn diffinio beth yw ystyr camymddwyn ymchwil a'r weithdrefn i'w dilyn os bydd ymchwil wedi methu â bodloni safonau'r Brifysgol ar gyfer uniondeb ymchwil.

Goruchwylir y gweithdrefnau a'r canllawiau a nodir yn y Cod Ymarfer gan Bwyllgor Moeseg Ymchwil (REC) y

Brifysgol, sydd, drwy weithio gyda Swyddog Diogelu Data'r Brifysgol, yn goruchwyllo cydymffurfiaeth diogelu data ar yr ymchwil a wneir yn y Brifysgol. Mae'r Cylch Gorchwyl ar gyfer y Pwyllgor Moeseg Ymchwil i'w weld ym Mhenod 2 Llawlyfr Ansawdd Academaidd PCYDDS.

Diwylliant, datblygiad ac arweinyddiaeth

Mae Pwyllgor Moeseg Ymchwil y Brifysgol yn chwarae rhan fawr yn arwain y ddarpariaeth o gymorth a hyfforddiant ym maes moeseg. Mae aelodau'n darparu pwynt cyswllt i'w Cyfadrannau fel y gall pob ymchwilydd, staff neu fyfyrwr, drafod y materion moesegol sy'n gysylltiedig â'u gwaith gyda rhywun sy'n deall cyd-destun moesegol eu maes. Mae'r dull cyd-destunol hwn hefyd yn ei gwneud hi'n bosibl darparu ystod o seminarau ar lefel israddedig ac ôl-raddedig sy'n annog staff a myfyrwyr i ymgysylltu â materion moesegol y tu allan i gyd-destun uniongyrchol eu hymchwil.

Cynhelir rhaglenni seminarau hefyd sy'n canolbwyntio ar faterion moesegol a phrosesau'r Brifysgol ar gyfer pob myfyrwr ymchwil ôl-raddedig, staff ymchwil a goruchwylwyr PhD. Cefnogir y rhain gan adnoddau sydd ar gael ar dudalennau gwe ymchwil y Brifysgol a dolenn at Raglen Datblygu Ymchwilwyr y Brifysgol, Coleg Doethurol y Brifysgol, a'r Ysgol Haf Ymchwil Ôl-raddedig flynyddol. Mae'r addysgu hwn o uniondeb ymchwil ac ymddygiad moesegol hefyd wedi'i ymgorffori yn y cwricwlwm israddedig, yn unol â gofynion cyrff achredu allanol megis Cymdeithas Seicolegol Prydain a Chymdeithas Gyfrifiadurol Prydain. Gwnaed gwaith i gefnogi adrannau i ddarparu ffurflenni adolygu moesegol pwrpasol ar gyfer ymchwil a wneir gan eu myfyrwyr yn rhan o'u graddau Baglor a Meistr.

Mae'r REC yn cymryd rhan weithredol yng Ngholeg Doethurol y Brifysgol, sy'n darparu cymuned â ffocws ar gyfer ymchwilwyr o fyfyrwyr a'u timau goruchwyllo. Mae hyn yn ein galluogi ni i adeiladu adnodd canolog ar gyfer deunyddiau hyfforddi ar gyfer staff a myfyrwyr, ac rydym wedi cryfhau'r hyfforddiant a ddarperir i dimau goruchwyllo ac i staff sy'n dymuno dod yn oruchwylwyr ymchwil.

Mae'r Brifysgol hefyd yn darparu hyfforddiant mewn perthynas â honiadau Camymddwyn Academaidd trwy Uned Dysgu ac Addysgu NEXUS. Yr hyfforddiant mwyaf arwyddocaol oedd datblygu canllawiau ar y defnydd derbyniol o AI ac mae sbectrw m eang o hyfforddiant wedi'i gynnig i staff a myfyrwyr ledled y Sefydliad.

Mae gwasanaeth cymorth ymchwil ac arloesi'r Brifysgol (INSPIRE) yn chwarae rôl allweddol wrth godi ymwybyddiaeth o uniondeb ymchwil a materion llywodraethu ymhlith staff sy'n weithredol mewn ymchwil, gan gefnogi datblygiad staff, cyfathrebu, ac ymgorffori'r safonau uchaf posibl wrth ddylunio a chyflawni prosiectau ymchwil.

Cyfathrebu ac Ymgysylltu

Darpara'r Pwyllgor Moeseg Ymchwil, y Coleg Doethurol a gwasanaeth cymorth ymchwil y Brifysgol (INSPIRE) hyfforddiant moeseg ymchwil ac uniondeb bob tymor ac fe'i cynigir i staff a myfyrwyr. Mae'r rhain yn cynnwys sesiynau amserlennu sy'n cwmpasu egwyddorion moeseg ac uniondeb ymchwil yn ogystal ag arferion a gweithdrefnau moeseg ymchwil ar gyfer myfyrwyr a goruchwylwyr OR, gyda chymorth pellach gan sesiynau galw heibio 'drws agored' misol ar gyfer staff ymchwil, myfyrwyr a goruchwylwyr OR.

Monitro ac adrodd

Mae'r Pwyllgor Moeseg Ymchwil (REC) yn adrodd wrth Bwyllgor Ymchwil y Brifysgol ar gyfer ymchwil a

gynhelir gan aelodau staff, ac wrth Fwrdd y Coleg Doethurol ar gyfer ymchwil a gynhelir gan fyfyrwyr ôl-raddedig. Mae ganddo aelodau o bob un o Gyfadrannau'r Brifysgol ynghyd â chynrychiolwyr o Bwyllgor Graddau Ymchwil a Gwasanaethau Ymchwil ac Arloesi'r Brifysgol. Dyma ei gylch gorchwyl:

1. Darparu cyngor ac arweiniad ar faterion moesegol sefydledig ac esblygol a chyfrannu at ymwybyddiaeth a hyfforddiant moesegol;
2. Sicrhau bod gweithdrefnau'r Gyfadrannau ar gyfer ymdrin â materion moesegol a godwyd gan ymchwil staff neu fyfyrwyr yn briodol, a monitro eu gweithrediad effeithiol a chysn;
3. Ymgynghori â pha dystiolaeth a barn bynnag y mae'n eu hystyried yn briodol i sicrhau bod penderfyniadau sy'n ymwneud â chymeradwyo agweddau moesegol ar ddulliau ymchwil sy'n seiliedig ar resymau moesegol yn unig;
4. Darparu cymeradwyaeth ysgrifenedig ar gyfer holl brosiectau ymchwil perthnasol y Brifysgol neu gynigion rhaglenni gradd ymchwil gydag amodau neu ofynion pan fo'n briodol, neu ddarparu gwrthodiad ysgrifenedig gyda chyfiawnhad;
5. Derbyn adroddiadau rheolaidd gan Gyfadrannau ar faterion moesegol a gwneud argymhellion mewn perthynas â materion moesegol;
6. Ystyried a darparu ymatebion ffurfiol i achosion y cyfeiriwyd atyn nhw mewn ymateb i geisiadau gan Gyfadrannau;
7. Adrodd yn flynyddol wrth y Pwyllgor Ymchwil a Bwrdd y Coleg Doethurol ar y camau a gymerwyd a'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y flwyddyn flaenorol.

Mae'r REC yn cael ei gefnogi yn ei rôl gan y Coleg Doethurol, y Swyddfa Academaidd a gwasanaeth cymorth ymchwil ac arloesi'r Brifysgol (INSPIRE). Mae'n derbyn adroddiadau gan y Cyfadrannau unigol a grwpiau ymchwil annibynnol o fewn y Brifysgol.

Mae'n ofynnol i'r holl staff academaidd ac ymchwilwyr ôl-raddedig gyflwyno ffurflen moeseg i'w hadolygu gan y REC ar ddechrau eu prosiect ymchwil. Ni chaniateir dechrau casglu data nes bod yr adolygiad hwn wedi'i gwblhau'n llwyddiannus. Yn ystod blwyddyn academaidd 2024-2025 craffodd y REC ar 160 o ffurflenni moeseg (130 gan fyfyrwyr ôl-raddedig, 30 gan staff academaidd), o'i gymharu â 170 y flwyddyn flaenorol.

Mae'r Brifysgol yn llunio adroddiad blynyddol ar yr holl achosion myfyrwyr, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â chamymddwyn academaidd ac addasrwydd i ymarfer lle mae'r rhain yn ymwneud â graddau ymchwil. Caiff yr adroddiad hwn ei ystyried gan y Pwyllgor Safonau Academaidd, y Senedd a'r Cyngor. Roedd gan y Brifysgol un achos o gamymddwyn academaidd a oedd yn ymwneud â myfyriwr gradd ymchwil yn 2024/2025.

2B. Newidiadau a datblygiadau yn ystod y cyfnod dan adolygiad. Rhewch ddiweddariad ar unrhyw newidiadau a wnaed yn ystod y cyfnod, megis mentrau newydd, hyfforddiant, datblygiadau, hefyd newidiadau parhaus sy'n dal i fynd yn eu blaen. Gan dynnu ar Ymrwymiad 3 y Concordat, nodwch unrhyw bolisiâu, arferion a gweithdrefnau newydd neu ddiwygiedig i gefnogi ymchwilwyr; hyfforddiant ar foeseg ymchwil ac uniondeb ymchwil; cyfleoedd hyfforddi a mentora i gefnogi datblygiad sgiliau ymchwilwyr trwy

gydol eu gyrfaoedd.

Mae'r Brifysgol wedi datblygu Polisi Uniondeb a Moeseg Ymchwil newydd, sydd wedi cyrraedd camau olaf cymeradwyaeth sefydliadol. Mae'r Polisi yn diweddarau'r Cod Ymarfer presennol gyda darpariaeth gryfach ar gyfer: deallusrwydd artiffisial, asesu effaith diogelu data, iechyd, diogelwch a lles, ymchwil iechyd a gofal cymdeithasol, ymchwil sy'n ymwneud ag anifeiliaid, ymchwil mewn sefydliadau carchardai a'r gwasanaeth prawf, ymchwil a gynhelir y tu allan i'r DU a rheoli allforio. Mae hyn yn dilyn cyflwyno polisi Ymchwil ac Arloesi Dibynadwy a Rheoli Allforio yng ngwanwyn 2024. Ar ôl y polisiau hyn a'r adolygiad hwn, cychwynnodd y REC ddiweddarau'r ffurflen Cais am Adolygiad Moesegol er mwyn alinio'r broses adolygu â'r polisiau newydd. Roedd hyn yn rhoi cyfle i ailstrwythuro'r rhaglen hyfforddi moeseg. Defnyddir y ffurf newydd yn weithredol ym mis Medi 2025, ond dechreuodd hyfforddiant adolygwyr, ymchwilwyr a goruchwylwyr ymchwil dros yr haf. Bydd datblygu deunyddiau a chyfleoedd hyfforddi ymhellach yn parhau trwy gydol 2025.

2C. Adfyfrio ar gynnydd a chynlluniau ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol Dylai hyn gynnwys adfyfrio ar weithgarwch y flwyddyn flaenorol gan gynnwys adolygiad o gynnydd ac effaith mentrau os yw'n hysbys mewn perthynas â gweithgareddau y cyfeirir atynt yn natganiad y flwyddyn flaenorol. Nodwch unrhyw broblemau sydd wedi rhwystro cynnydd, e.e. adnoddau neu broblemau eraill.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae'r Brifysgol wedi gwneud cynnydd da wrth gryfhau ei fframwaith uniondeb ymchwil. Mae cyflwyno polisiau newydd yn alinio ein harferion â safonau cenedlaethol a rhyngwladol sy'n esblygu. Mae integreiddio darpariaethau ar gyfer deallusrwydd artiffisial, asesiadau effaith diogelu data, ac ymchwil mewn cyd-destunau sensitif yn dangos ein hagwedd ragweithiol at heriau sy'n dod i'r amlwg. Rydyn ni wedi gweithio gyda'r Tîm Cyngor ar Gydweithrediad Ymchwil (yn DSIT) yn y maes hwn.

Mae ailstrwythuro'r broses adolygu moeseg a'r hyfforddiant cysylltiedig eisoes wedi dechrau arwain at ganlyniadau cadarnhaol. Mae adborth cynnar gan adolygwyr ac ymchwilwyr yn dangos gwell eglurder a chysondeb wrth wneud penderfyniadau moesegol. Mae ehangu cyfleoedd hyfforddi i oruchwylwyr a staff sy'n weithredol mewn ymchwil wedi gwella ymwybyddiaeth o broblemau uniondeb ar draws adrannau, ac mae ymgorffori addysg moeseg yn y cwricwlwm israddedig ac ôl-raddedig yn parhau i feithrin diwylliant o ymchwil gyfrifol o'r camau cynharaf.

2D. Astudiaeth achos ar arfer da (dewisol) Disgrifiwch astudiaeth achos enghreifftiol ddiennw y gellir ei rhannu fel arfer da â sefydliadau eraill. Mae ystod eang o astudiaethau achos yn werthfawr, gan gynnwys gweithrediadau bach, lleol. Gall astudiaethau achos hefyd gynnwys effaith gweithrediadau neu wersi a ddysgwyd.

Mae cyd-gadeiryddion y REC yn archwilio ffyrdd o ddefnyddio offer AI cynhyrchiol i helpu ymchwilwyr i ymgysylltu ag ystyriaethau moesegol yn eu gwaith. Fel prifysgol yng Nghymru, rydyn ni wedi ymrwmo i gefnogi ymchwilwyr i wneud hyn yn eu dewis iaith. Er bod y Gymraeg yn iaith leiafrifol a bod modelau iaith mawr, yn hanesyddol, wedi cael mynediad cyfyngedig i'r corpora sydd eu hangen ar gyfer hyfforddiant llawn, mae'r her hon yn gyfle diddorol i'w ystyried yn y blynyddoedd i ddod. Trwy dynnu sylw at hyn fel blaenoriaeth o ran amrywiaeth, tegwch a chynhwysiant, gallwn weithio tuag at sicrhau bod trafodaethau ynghylch moeseg ymchwil mor soffistigedig yn Gymraeg ag y maent yn Saesneg. Bydd hwn yn faes pwysig

i'w fonitro a'i ddatblygu yn y blynyddoedd i ddod.

Adran 3: Mynd i'r afael â chamymddwyn ymchwil**3A. Datganiad ar brosesau sydd gan y sefydliad ar waith ar gyfer delio â honiadau o gamymddwyn**

Darparwch:

- crynodeb byr o bolisiâu/prosesau sefydliad perthnasol (e.e. gweithdrefn camymddwyn ymchwil, polisi chwythu'r chwiban, polisi bwlio/aflonyddu; penodi trydydd parti i weithredu fel cyswllt cyfrinachol i bersonau sy'n dymuno codi pryderon) a gwybodaeth gryno am yr adolygiad cyfnodol o brosesau camymddwyn ymchwil (e.e. dyddiad yr adolygiad diwethaf; unrhyw newidiadau mawr yn ystod y cyfnod dan adolygiad; dyddiad y bydd prosesau yn cael eu hadolygu nesaf).
- gwybodaeth am sut mae'r sefydliad yn creu ac yn ymgorffori amgylchedd ymchwil lle mae'r holl staff, ymchwilwyr a myfyrwyr yn teimlo'n gyfforddus i roi gwybod am achosion o gamymddwyn (e.e. cod ymarfer ar gyfer ymchwil, chwythu'r chwiban, gweithdrefn camymddwyn ymchwil, proses gyswllt anffurfiol, cyfeiriau gwefan ar gyfer systemau adrodd, hyfforddiant, mentora, adfyfrio a gwerthuso polisiâu, arferion a gweithdrefnau).
- gwersi allweddol dienw a ddysgwyd o unrhyw ymchwiliadau i honiadau o gamymddwyn a oedd naill ai'n nodi cyfleoedd ar gyfer gwelliannau yng ngweithdrefn ymchwilio'r gyfadran a/neu bolisiâu / prosesau / diwylliant cysylltiedig neu a oedd yn dangos eu bod yn gweithio'n dda.

Mae gweithdrefn y Brifysgol ar gyfer ymdrin â honiadau neu gamymddwyn ymchwil wedi'i hadolygu yn ystod datblygu'r Polisi Moeseg ac Uniondeb Ymchwil newydd. Yn dilyn yr adolygiad hwn, defnyddir Polisi Camymddwyn Academiaidd PCYDDS i ymdrin â honiadau Camymddwyn ymchwil mewn rhaglenni ôl-raddedig israddedig a addysgir a rhaglenni ymchwil ôl-raddedig a nodir yn dilyn yr adolygiad, adroddir ar honiadau o Gamymddwyn Ymchwil Staff drwy'r broses a sefydlwyd ym Mholisi Chwythu'r Chwiban PCYDDS, ac ymchwilir iddynt gan ddilyn y gweithdrefnau a sefydlwyd ym Mholisi Disgyblu PCYDDS. Mae'r gweithdrefnau hyn yn darparu prosesau clir, cadarn ar gyfer mynd i'r afael â honiadau o gamymddwyn ymchwil, gan sicrhau tryloywder, tegwch a chydymffurfiaeth â safonau cenedlaethol a'r Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil.

Polisiâu a Gweithdrefnau Perthnasol

Polisi Camymddwyn Academiaidd – Yn llywodraethu honiadau o gamymddwyn mewn ymchwil a gynhaliwyd gan fyfyrwyr ymchwil israddedig, ôl-raddedig ac ôl-raddedig. Mae hyn yn cynnwys llên-ladrad, ffugio data, twyllo contract, a thorri cymeradwyaeth foesegol.

Polisi Chwythu'r Chwiban – Yn darparu dull cyfrinachol i staff godi pryderon am gamwedd, gan gynnwys problemau uniondeb ymchwil, heb ofni dial. Mae'n nodi llwybrau adrodd, mesurau diogelu cyfrinachedd, a gweithdrefnau uwchgyfeirio.

Polisi Disgyblu – Yn berthnasol i honiadau o gamymddwyn ymchwil gan staff. Mae'n nodi'r camau

ymchwilio, hawliau i gynrychiolaeth, a chosbau posibl, gan gynnwys diswyddo am gamymddwyn difrifol.

Cod Ymarfer Moeseg ac Uniondeb Ymchwil (yn disgwyl cymeradwyaeth derfynol y Cod Polisi Moeseg ac Uniondeb Ymchwil newydd) - Diffinio safonau trylwyrdd ac uniondeb disgwyledig, gofynion adolygiad moesegol, a phrosesau llywodraethu. Mae'n cynnwys diffiniadau o gamymddwyn ymchwil a dolenni at y polisïau uchod ar gyfer ymdrin â thorri.

Trosolwg o'r Broses

Myfyrwyr: Ymchwilir i honiadau o dan y Polisi Camymddwyn Academaidd, gan ddechrau gydag adolygiad cychwynnol gan Gydlynnydd Camymddwyn Academaidd a phan fo angen, atgyfeirio at Banel Ymchwilio Camymddwyn Academaidd

Staff: Codir pryderon drwy'r Polisi Chwythu'r Chwiban ac ymchwilir iddynt o dan y Polisi Disgyblu gan Swyddog Ymchwilio penodedig.

Achosion Traws-Sefydliadol: Mae'r Swyddog Ymchwilio yn cysylltu â chymheiriaid mewn sefydliadau partner i gytuno ar gyfrifoldeb arweiniol a threfniadau cydweithredol.

Adroddiadau wrth Drydydd Parti: Pan fo'n ofynnol dan y contract (e.e., Cyngorau Ymchwil), hysbysir cyrff perthnasol. Os cadarnheir y bu camymddwyn, hysbysir golygyddion cyfnodolion a rhanddeiliaid eraill i gywiro'r cofnod ymchwil.

Mae'r Brifysgol yn hyrwyddo uniondeb ymchwil trwy ofyn am gymeradwyaeth moeseg ar gyfer pob prosiect ymchwil ac ymgorffori egwyddorion moesegol o fewn gweithgareddau datblygu ymchwilwyr. Rhan ganolog o'r ymdrech hon yw gwaith gwasanaeth cymorth ymchwil ac arloesi'r Brifysgol, INSPIRE, sy'n chwarae rôl ragweithiol wrth helpu staff i integreiddio ystyriaethau moeseg a llywodraethu i'w hymchwil o'r camau cynnar. Mae INSPIRE yn darparu canllawiau ar baratoi ceisiadau moeseg, yn cynnig cyngor wedi'i deilwra ar gydymffurfio â safonau cyfreithiol a phroffesiynol, ac yn sicrhau bod ymchwilwyr yn deall goblygiadau diogelu data, caniatâd, ac arloesi cyfrifol. Trwy sesiynau hyfforddi, gweithdai, a chymorth un-i-un, mae INSPIRE yn helpu staff sy'n weithredol mewn ymchwil i lywio gofynion moesegol cymhleth ac ymgorffori arfer gorau wrth ddylunio a chyflawni prosiectau. Mae hefyd yn cefnogi cyfathrebu a chodi ymwybyddiaeth ar draws y Brifysgol, gan sicrhau bod polisïau, diweddariadau a datblygiadau sector yn cael eu nodi'n glir ac yn hygyrch. Trwy weithio'n agos gyda'r Pwyllgor Moeseg Ymchwil a thimau academaidd, mae INSPIRE yn cyfrannu i amgylchedd ymchwil lle mae uniondeb nid yn unig yn ofyniad gweithdrefnol ond yn rhan greiddiol o'r diwylliant ymchwil.

Mae polisïau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd i'w cadw'n alinio â chanllawiau'r sector a materion sy'n dod i'r amlwg; er enghraifft, diweddarwyd y Polisïau Camymddwyn Academaidd a Chwythu'r Chwiban yn 2022–2023, ac adolygir y Polisi Disgyblu o bryd i'w gilydd yn unol â chyfraith cyflogaeth. Disgwylir i Bolisi Uniondeb a Moeseg Ymchwil newydd gael ei weithredu ym mis Rhagfyr 2025. Mae gwersi a ddysgwyd o ymchwiliadau yn helpu i wella gweithdrefnau a hyfforddiant, megis ychwanegu canllawiau cliriach ar ddefnyddio AI a rheoli data at ffurflenni moeseg a deunyddiau hyfforddi

3B. Gwybodaeth am ymchwiliadau i gamymddwyn ymchwil a gynhaliwyd

Cwblhewch y tabl ar nifer yr ymchwiliadau ffurfiol a gwblhawyd yn ystod y cyfnod dan adolygiad (gan

gynnwys ymchwiliadau a gwblhawyd yn ystod y cyfnod hwn ond a ddechreuodd mewn blwyddyn academaidd flaenorol). Ni ddylid cyflwyno gwybodaeth o ymchwiliadau parhaus.

Gall gweithdrefn sefydliad gynnwys cam cychwynnol, rhagarweiniol neu sgrinio i benderfynu a oes angen cwblhau ymchwiliad ffurfiol. Dylid cynnwys yr honiadau hyn yn y golofn gyntaf ond dim ond y rhai a aeth heibio i'r cam hwn, i ymchwiliadau ffurfiol, y dylid eu cynnwys yn yr ail golofn.

Math o honiad	Nifer yr honiadau			
	Nifer yr honiadau yr adroddwyd arnynt wrth y sefydliad	Nifer yr ymchwiliadau ffurfiol	Nifer a gadarnhawyd yn rhannol ar ôl ymchwiliad ffurfiol	Nifer a gadarnhawyd yn llawn ar ôl ymchwiliad ffurfiol
Creu gwybodaeth ffals				
Ffugio	3	3		3
Llên-ladrad				
Methu â bodloni rhwymedigaethau cyfreithiol, moesegol a phroffesiynol				
Camliwio (e.e. data; cyfranogiad; diddordebau; cymhwyster; a/neu hanes cyhoeddi)				
Ymdrin â honiadau o gamymddwyn				
Sawl maes pryder (pan ddaw mewn un honiad)				
<i>Arall*</i>				
Cyfanswm:	1	1		1

***Os gwnaethoch chi restru unrhyw honiadau o dan y categori 'Arall', rhowch grynodedb byr, lefel uchel o'u math yma. Peidiwch â rhoi unrhyw wybodaeth gyfrinachol neu sy'n galluogi adnabod pobl wrth ymateb.**

[Rhowch ymateb os yw'n berthnasol]